

Nr 194.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa ändringar i statens allmänna avlöningsreglemente m. m.; given Stockholms slott den 27 mars 1953.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF.

John Lingman.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

För årets riksdag har tidigare i propositionen nr 165 angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m. framlagts förslag, som föranleder ändringar i gällande avlöningsreglementen. 1952 års riksdags beslut i anledning av propositionen 1952: 229 angående fältflygarnas avlöningsförmåner m. m. påkallar vidare vissa ändringar i statens allmänna avlöningsreglemente.

I förevarande proposition föreslås, att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med ett såsom bilaga till statsrådsprotokollet i ärendet fogat författningsförslag, vidtaga de ändringar i statens allmänna avlöningsreglemente, som påkallas av nämnda förslag och beslut, ävensom vissa andra ändringar, bl. a. i fråga om ersättning för flyttningsskostnad åt vissa statens tjänstemän m. fl. Därjämte begäres riksdagens bemyndigande att vidtaga vissa ändringar i de för speciella grupper av tjänstemän gällande avlöningsreglementena. Slutligen underställes riksdagens prövning frågor om beredskapsersättning i vissa fall.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:ts
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27 mars
1953.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för civildepartementet, statsrådet Lingman, frågor om *ändringar i statens allmänna avlöningsreglemente m. m.* samt anför därvid följande.

Till årets riksdag har i propositionen nr 165 angående lönegradsplacering för vissa tjänster m. m. framlagts förslag, som föranleder vissa ändringar i gällande avlöningsreglementen. Vidare föranleder riksdagens på grundval av propositionen 1952: 229 fattade beslut (SU 1952: 155, Rskr 1952: 302) om fältflygarnas avlöningsförmåner vissa ändringar i statens allmänna avlöningsreglemente, att gälla från och med den 1 juli 1953.

Inom civildepartementet har också vissa andra lönefrågor, som för sin lösning påkallar ändringar i avlöningsreglementena, varit föremål för beredning. Bland de frågor, som i detta sammanhang torde få underställas riksdagens prövning, vill jag särskilt nämna det förslag till ändrade bestämmelser angående ersättning för flyttningskostnad, som framlagts av *1949 års reseersättningskommitté* i betänkande den 12 november 1952. Över betänkandet har utlåtanden avgivits av Svea hovrätt, Göta hovrätt, fångvårdsstyrelsen, försvarets civilförvaltning, krigsmaterielverket, överbefälhavaren, arbetsmarknadsstyrelsen, bostadsstyrelsen, arbetarskyddsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, byggnadsstyrelsen, statskontoret, kammarrätten, riksräkenskapsverket, generaltullstyrelsen, domkapitlen i Uppsala, Karlstad och Visby, universitetskanslern, skolöverstyrelsen, överstyrelsen för yrkesutbildning, lantbruksstyrelsen, veterinärstyrelsen, skogsstyrelsen, lantmäteristyrelsen, lotsstyrelsen, medicinalstyrelsen, länsstyrelserna i Gotlands, Malmöhus och Norrbottens län, statens lönenämnd, generalpoststyrelsen, telegrafstyrelsen, järnvägsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, domänstyrelsen, försvarets fabriksstyrelse, Statstjänarkartellen, Statstjänstemännens riksförbund, Sveriges akademikers centralorganisation och Tjänstemännens centralorganisation.

I. Statens allmänna avlöningsreglemente.

De ändringar, som påkallas i statens allmänna avlöningsreglemente, har upptagits i ett inom civildepartementet upprättat förslag till *kungörelse om ändring i statens allmänna avlöningsreglemente den 30 juni 1948 (nr 436)*, vilket förslag torde få fogas såsom *bilaga* till statsrådsprotokollet i detta ärende.

I förslaget har av praktiska skäl medtagits jämväl sådana ändringar av mera formell natur, vilka med hänsyn till det bemyndigande, som lämnats Kungl. Maj:t genom riksdagens skrivelse 1948:351, icke torde behöva underställas riksdagen. Beträffande det närmare innehållet i de föreslagna reglementsbestämmelserna torde jag få framhålla följande.

1 §.

Reglementets tillämpningsområde m. m.

Enligt förslag i propositionen nr 165 (bilaga A: 50) skall föreståndare vid sinnesslöskolor och epileptikerskolor — samtidigt som viss ändring i för dem gällande lönegruppering vidtages — benämnas rektorer. Härav betingad ändring i 1 mom. f) av förevarande paragraf har upptagits i förslaget.

3 §.

För reglementets tillämpning grundläggande bestämmelser.

Den ändring, som föreslås i förevarande paragraf, sammanhänger med vad jag i det följande förordar i fråga om ersättning för flyttningkostnad vid behandlingen av 33 §, vartill jag torde få hänvisa.

4 §.

Tjänsters inrättande och lönegradsplacering.

Enligt riksdagens beslut i anledning av förberörda proposition 1952:229 angående fältflygarnas avlöningsförmåner m. m. skall från och med den 1 juli 1953 inrättas särskilda beställningar för fältflygare, nämligen beställningar såsom fältflygarelev (Mha 1), fältflygare av 3. graden (Mha 2), fältflygare av 2. graden (Me 10 eller 11), fältflygare av 1. graden (Me 14) samt förste fältflygare (Me 16). Förslag beträffande antalet icke-ordinarie manskapsbeställningar vid flygvapnet, häri inbegripet beställningar för fältflygare, har på föredragning av chefen för försvarsdepartementet förelagts riksdagen genom propositionen 1953:110.

I enlighet med uppdrag av chefen för försvarsdepartementet har *försvarets civilförvaltning*, efter samråd med *chefen för flygvapnet* och *försvarets socialbyrå*, till Kungl. Maj:t inkommit med förslag till bl. a. de ändringar i statens allmänna avlöningsreglemente, som erfordras i samband med reformens genomförande. Nämnda förslag berör åtskilliga av avlöningsreglementets paragrafer.

I anslutning till förenämnda förslag föreslår jag till en början, att föreskrifter beträffande fältflygare av 2. graden införes i de i förevarande paragraf meddelade särskilda bestämmelserna för försvaret.

13 §.

Ordinarie tjänstemans förflyttningsskyldighet.

I de särskilda bestämmelserna för läroverk m. fl. läroanstalter har, i anslutning till vad i det föregående under 1 § anförts, benämningen föreståndare vid sinnesslöskolor och epileptikerskolor utbyts mot rektor.

15 §.

Icke-ordinarie tjänstemans entledigande.

I anslutning till försvarets civilförvaltnings under 4 § omnämnda förslag föreslås att i de för försvaret meddelade särskilda bestämmelserna jämte furirsbeställningar upptages beställningar för fältflygare av 2. graden.

19 §.

Avlöningsförmåner av olika slag. Sammanträffande av förmåner.

Under punkten 2 av de särskilda bestämmelserna för läroverk m. fl. läroanstalter införes benämningen rektor i stället för föreståndare vid sinnesslöskolor och epileptikerskolor.

25 §.

Lön enligt högre löneklass än den, vari tjänsteman är placerad.

I de särskilda bestämmelserna för fångvårdsanstalterna, statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, statens sinnessjukhus och statens anstalt för fallandesjuka föreskrives för närvarande, att till den som innehar vikariatslöneförordnande å överläkartjänst respektive, vid skola tillhörande barna- och ungdomsvården, tjänst som chef, tillika läkare skall — så framt tjänstemannen icke kan beredas fri tjänstebostad — utgå lön enligt den löneklass, vars nummer med tre enheter överstiger numret å den löneklass, vari tjänstemannen under vikariatslöneförordnandet är placerad.

Ifrågavarande tjänster, vilka för närvarande är placerade i lönegrad Ca 32, skall enligt förslag i propositionen nr 165 (bilagorna A: 3, 15, 48 och 51) hänföras till lönegrad Ca 37, i samband varmed nu med dylik tjänst förenad avlöningsförstärkning skall reduceras. Vid bifall till den föreslagna lönegradsuppflyttningen kommer nämnda föreskrift — med hänsyn till att löneplan nr 1 omfattar endast 40 löneklasser — icke att kunna tillämpas, därest vederbörande vikarie i vikariatslöneförordnandet är placerad högre än i 37 löneklassen. Föreskrifter rörande vikariens löneställning i avsedda fall torde få meddelas av Kungl. Maj:t. Bestämmelsen föreslås skola ändras i enlighet härmed.

28 §.

De fall då löneavdrag skall tillämpas.

I anslutning till förberörda förslag rörande fältflygare har under punkten 1 a) av de särskilda bestämmelserna för försvaret upptagits jämväl beställningar för fältflygare i lönegraderna Me 14 och 16.

I skrivelse den 11 mars 1953 har *riksdagens militieombudsman* hemställt, att Kungl. Maj:t ville taga under övervägande att i visst hänseende förtydliga bestämmelserna om löneavdrag i avlöningsreglementet.

Enligt 30 § militära rättegångslagen äger förman i vissa fall förordna att underlydande skall tagas i förvarsarrest. Därest den som förordnat om förvarsarrest icke själv har bestraffningsrätt över den arresterade, skall han enligt 31 § samma lag omedelbart och sist inom viss angiven tid underätta den närmast bestraffningsberättigade; denne har att omedelbart besluta om åtgärden skall bestå eller den arresterade frigivas. Enligt 34 § nämnda lag är huvudregeln att den arresterade omedelbart skall frigivas, därest den bestraffningsberättigade ej inom fyra dagar från den dag, då han förordnade om förvarsarrest eller mottog underrättelse att annan förman förordnat därom, hänskjutit målet till åklagare eller avgjort målet. För de fall, då mål hänskjutits till åklagare, stadgas i 86 § andra stycket samma lag, att om rätten beslutar att arresten skall bestå, det — med viss begränsning — skall så anses som om den arresterade vore häktad. Härutöver finnes i 35 § föreskrift av innebörd att i fråga om behandlingen av den som tagits i förvarsarrest i tillämpliga delar skall gälla vad som är stadgat beträffande anhållen.

Militieombudsmannen har i sin skrivelse påtalat, att — medan genom förenämnda föreskrift i 86 § andra stycket militära rättegångslagen jämförd med bestämmelserna i 28 § A III avlöningsreglementet förhållandena i avlöningshänseende är reglerade så vitt avser tid, varunder förvarsarrest fortbestått efter därom av domstol meddelat beslut — det icke klart framgår vilka löneregler som bör tillämpas vid förvarsarrest efter förmans förordnande. Enligt militieombudsmannens mening kan nyssnämnda föreskrift i 35 § militära rättegångslagen knappast åberopas såsom stöd för att de löneregler, som gäller vid anhållande, bör äga tillämpning beträffande förvarsarrest i avsedda fall; av förarbetena till lagen framgår nämligen att med hänvisningen i nämnda lagrum rörande behandlingen av den som tagits i förvarsarrest åsyftas vad i vissa angivna stadganden är föreskrivet om förvaring av anhållen.

I skrivelsen föreslås, att under de i förevarande paragraf meddelade särskilda bestämmelserna för försvaret skall intagas förtydligande föreskrifter i ämnet, innefattande att vad enligt de allmänna bestämmelserna under III gäller beträffande tjänsteman som anhållits även skall tillämpas, då tjänsteman enligt 30 § militära rättegångslagen enligt förmans förordnande tagits i förvarsarrest. Militieombudsmannen föreslår också, att en erinran göres om att enligt stadgande i 86 § andra stycket samma lag tjänstemannen skall anses såsom häktad, då domstol förordnat att förvarsarresten skall bestå.

Vidare bör kompletteringar av motsvarande slag göras i 13 § värnpliktsavlöningskungörelsen och 20 § krigsavlöningsreglementet.

Bestämmelse av föreslagen innebörd har upptagits i förslaget till ändringar i avlöningsreglementet. Erinran om innehållet i 86 § andra stycket militära rättegångslagen torde få göras i anvisningarna till 16 § tilläggsbestämmelserna till avlöningsreglementet. Därest riksdagen icke har något att erinra däremot, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga motsvarande ändring i värnpliktsavlöningskungörelsen. Så vitt gäller krigsavlöningsbestämmelserna vill jag erinra om det bemyndigande, som lämnats Kungl. Maj:t av 1951 års riksdag (prop. 190, SU 164, Rskr 307).

I de särskilda bestämmelserna för sinnesslöskolorna och epileptikerskolorna i 29 § stadgas att årssemestern för föreståndare för dessa skolor skall omfatta 35 dagar. Att märka är härvid, att nuvarande föreståndarbefattningar — med fördelning på sex lönegrupper — är placerade i lägst lönegrad Ca 18 och högst lönegrad Ca 26. Enligt de allmänna bestämmelserna skulle härmed en årssemester av 25 dagar vara tillämplig till och med det kalenderår, under vilket tjänstemannen fyller 39 år, och den nu medgivna årssemestern av 35 dagar erhållas först från och med året därefter.

Förslaget i propositionen nr 165 (bilaga A:50) innefattar, att tjänsterna såsom föreståndare under benämningen rektorer skall fördelas på fyra lönegrupper med placering i lönegraderna Ca 23, 25, 27 och 30. Härav följer viss förändring i semesterhänseende för de rektorer, som placeras i någon av sistnämnda båda lönegrader. Dessa rektorer skulle vid tillämpning av de allmänna bestämmelserna vara berättigade till en årssemester av 35 dagar till och med det kalenderår, under vilket vederbörande fyller 39 år, och 45 dagar för tiden därefter. Nuvarande särbestämmelser skulle alltså från och med det år, de fyller 40 år, ge en sämre semesterförmån än de allmänna bestämmelserna.

Semesterfrågan för rektorerna vid angivna skolor synes mig skäligen böra lösas så att å ena sidan rektorerna i de båda lägsta lönegraderna bibehålles vid hittills medgiven semesterförmån och å andra sidan övriga rektorer tillförsäkras den semester, som skulle tillkomma dem vid tillämpning av de allmänna bestämmelserna.

Enligt de allmänna bestämmelserna i 28 och 29 §§ gäller för tjänstemän tillhörande avdragsgrupp 3 en samordning av antalet semesterdagar och sjukledighetsdagar med oavkortad lön. I fråga om antalet semesterdagar ligger härvid till grund den årssemester, som tillkommer vederbörande till och med det år, varunder han fyller 39 år. Samordningen innebär, att summan av nämnda dagar skall utgöra högst 45. Sålunda är antalet sjukledighetsdagar med oavkortad lön 20 för tjänstemän i de lönegrader, i vilka årssemestern är 25 dagar, och 10 för tjänstemän i de lönegrader, i vilka årssemestern är 35 dagar.

Vid utformningen av de ifrågavarande samordningsbestämmelserna har emellertid icke beaktats, att föreståndarna för sinnesslöskolorna och epileptikerskolorna varit berättigade till längre årssemester än som följer av deras

hittillsvarande lönegradsplacering. Någon motsvarande reduktion har således icke gjorts i fråga om dem tillkommande sjukledighetsdagar med oavkortad lön. I samband med de ifrågavarande lönegradsuppflyttningarna synes, vid bifall till vad jag förordat beträffande dessa tjänstemäns semester, i de särskilda bestämmelserna i 28 § böra införas en föreskrift av innehåll, att antalet sjukledighetsdagar med oavkortad lön för rektor i någon av de båda lägsta lönegrupperna vid dessa skolor skall utgöra högst 10 av ett och samma redovisningsår till och med det redovisningsår, varunder han fyller 39 år. Särskilda övergångsbestämmelser torde påkallas med anledning härav.

29 §.

Semester och däremot svarande annan ledighet.

Under punkten 2 av de för sinnesslöskolorna och epileptikerskolorna tillämpliga särskilda bestämmelserna i denna paragraf har införts den föreskrift rörande semester för rektorer i de båda lägsta lönegrupperna, som jag i samband med behandlingen av 28 § förordat.

Enligt gällande lydelse av de för musikaliska akademien med musikhögskolan tillämpliga särskilda bestämmelserna skall — utöver lärare — jämväl akademiens sekreterare och musikhögskolans direktör vara berättigade till ferier i stället för till semester. I propositionen nr 165 (bilaga A: 23) förutsattes, så vitt gäller sistnämnda båda befattningar, denna särbestämmelse skola upphävas i samband med nuvarande tjänstinnehavares avgång. Det har synt mig lämpligast att bestämmelsen upphäves redan i detta sammanhang och att den som den 30 juni 1953 och omedelbart därefter innehåller någon av nämnda befattningar genom särskild övergångsbestämmelse tillförsäkras oförändrad förmån av ferier under den tid vederbörande kvarstår i befattningen.

31 §.

Vikariatsersättning m. m.

I första stycket av de särskilda bestämmelserna för fångvårdsanstalterna, statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, statens sinnessjukhus och statens anstalt för fallandesjuka föreskrives för närvarande, att för den, som innehar eller uppehåller överläkartjänst eller vid skola tillhörande barna- och ungdomsvården tjänst såsom chef, tillika läkare, de allmänna bestämmelserna om vikariatsersättning skall tillämpas som om sagda tjänst vore hänförd till den lönegrad, vars nummer med tre enheter överstiger det för tjänsten gällande lönegradsnumret. Föreskriften äger samband med den förmån av fri tjänstebostad, som är förenad med angivna tjänster men som icke tillkommer den som med vikariatsersättning uppehåller dylik tjänst.

I samband med den föreslagna uppflyttningen av ifrågavarande tjänster från lönegrad Ca 32 till lönegrad Ca 37 måste förevarande bestämmelse revideras. Gällande tabeller över vikariatsersättning är utformade med utgångspunkt från att 37 lönegraden är den högsta förekommande lönegraden med

lön enligt löneplan nr 1. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa de normer, efter vilka vikariatsersättning i förevarande fall bör utgå.

Den i andra stycket av förenämnda särbestämmelser nu meddelade föreskriften rörande vikariatsersättning till överläkare vid statens sinnessjukhus vid förordnande att uppehålla bland annat medicinalrådstjänst torde med hänsyn till vad här förut anförts få utgå ur avlöningsreglementet. Bestämmelser i nämnda hänseende bör meddelas i samband med fastställandet av de allmänna normerna för beräkning av vikariatsersättning i fall då avsedda överläkare uppehåller högre tjänst.

I punkten 2 av de för läroverk m. fl. läroanstalter meddelade särbestämmelserna har gjorts en formell ändring i det att benämningen nautisk eller maskinteknisk inspektör för sjöbefälsskolorna i kommerskollegium utbytt mot benämningen överinspektör i kommerskollegium. Vidare har i sista stycket av de i punkten 3 meddelade bestämmelserna benämningen rektor införts vid sinnesslöskolor och epileptikerskolor.

Enligt förslag i propositionen nr 165 (bilaga A: 42) skall länsveterinär uppflyttas från lönegrad Ca 27 till lönegrad Ca 33. Jag har med hänsyn härtill ansett mig böra förorda, att maximibeloppet för vikariatsersättning till distriktsveterinär, som uppehåller tjänst såsom länsveterinär, höjes från 13 till 15 kronor eller till samma maximibelopp, som tillkommer provinsialläkare vid vikariat å tjänst som förste provinsialläkare. Punkten 2 av de för provinsialläkarstaten och veterinärstaten meddelade särbestämmelserna har ändrats i enlighet härmed.

33 §.

Särskilda ersättningar.

I 3 mom. förevarande paragraf stadgas, att tjänsteman må åtnjuta ersättning för flyttningsskostnad enligt vad därom särskilt stadgas. Såsom jag inledningsvis nämnt har 1949 års reseersättningskommitté framlagt förslag till ändrade bestämmelser i detta hänseende. Jag torde i detta sammanhang få anmäla kommitténs förslag och de däröver avgivna yttrandena i de delar desamma är av beskaffenhet att böra underställas riksdagens prövning.

Reseersättningskommitténs förslag. Kommittén erinrar, att kungörelsen 1944: 382 angående ersättning för flyttningsskostnad (flyttningserättningsskostnadskungörelsen) innehåller såväl konstitutiva regler om rätten att åtnjuta ersättning som bestämmelser om ersättningsgrunderna. På grund härav har i avlöningsförfattningarna utöver hänvisningar till kungörelsens bestämmelser särskilda regler om flyttningserättning erfordrats endast där rätten att åtnjuta förmånen ansetts böra begränsas eller utvidgas i förhållande till de i kungörelsen givna reglerna. Före kungörelsens tillkomst var däremot bestämmelserna om rätt till flyttningserättning meddelade i de olika då gällande avlöningsreglementena. Anledningen till att dessa bestäm-

melser vid flyttningersättningskungörelsens tillkomst bröts ut ur avlöningsreglementena var bl. a., att en allmän ersättningsrätt gällde vid flyttning mellan tjänster, sorterande under skilda avlöningsreglementen, och att det därför medförde en förenkling, att alla föreskrifter om rätten till flyttningersättning meddelades i en och samma författning. Kommittén anför, att detta skäl för nuvarande system icke längre föreligger, sedan avlöningsbestämmelserna för det stora flertalet statliga och andra med statsmedel avlönade tjänstemän sammanförts i en författning, statens allmänna avlöningsreglemente. Med hänsyn därtill och då rätten till flyttningersättning betraktas som en avlöningsförmån, föreslår kommittén, att bestämmelserna därom meddelas i nämnda reglemente, såvitt gäller personal underkastad detsamma. På samma sätt hör enligt kommittén bestämmelserna om sådan rätt meddelas i de särskilda avlöningsreglementen i övrigt, vilka delvis redan nu innehåller bestämmelser av här avsedd innebörd.

I enlighet med de nu återgivna synpunkterna har kommittén framlagt förslag dels till ändringar i statens allmänna avlöningsreglemente m. fl. avlöningsreglementen, dels ock till ny kungörelse angående ersättning för flyttningens kostnad åt vissa statens tjänstemän m. fl., varvid i sistnämnda författningsförslag har intagits grunderna för ersättningens beräkning och vissa därmed direkt sammanhängande föreskrifter.

Rätten till flyttningersättning har i 1944 års kungörelse begränsats dels till viss personkrets, nämligen statens allmänna avlöningsreglemente underkastade ordinarie och extra ordinarie tjänstemän samt i manskapsbeställning kontraktsanställda tjänstemän, dels till vissa flyttningsfall. Innebörden av begränsningarna i sistnämnda hänseende är, att flyttningersättning utgår endast vid flyttning föranledd av beslut, som för tjänstemannen medför omplacering från en stationerings- eller förläggningssort till en annan eller innebär åläggande för honom att byta bostad och som samtidigt antingen innebär befordran eller tillkommit utan att tjänstemannen uttryckt önskan angående omplaceringen eller bostadsbytet. Enligt meddelad föreskrift skall tjänstemannen icke anses ha uttryckt sådan önskan allenast därigenom, att han på tillfrågan av förman eller annan överordnad rörande omplacering eller bostadsbyte samtyckt därtill eller med föranledande av sådan tillfrågan inkommit med ansökan, anmälan, tjänsteförteckning eller dylik handling.

Kommittén föreslår en viss utvidgning av den ersättningsberättigade personkretsen och vissa jämkningar i fråga om förutsättningarna för rätt till flyttningersättning. Motiveringen för dessa förslag är i huvudsak följande.

I förarbetena till 1944 års flyttningersättningskungörelse (SOU 1943: 2) uttalades, att samma skäl, som kunde anföras till stöd för att flyttningersättning icke utgick vid tillträde av första anställning i statstjänst — nämligen att den anställde ännu icke visat sig ha den kapacitet och den rutin, som borde vara förutsättningen för att staten skulle bekosta utgifterna för hans anställande — även kunde i väsentlig mån åberopas vid bedöman-

de, huruvida en befattningshavare, som endast varit i statstjänst under en kortare tid, skulle äga rätt till flyttningsersättning. Med iakttagande därav borde den tidigare snart sagt obegränsade rätten till ersättning vid övergång till extra ordinarie eller ordinarie tjänst icke bibehållas oinskränkt. Det ansågs ligga närmast till hands, att rätt till ersättning tillerkändes endast dem som erhållit en mera fast anställning, nämligen de extra ordinarie och de ordinarie tjänstemännen, med vilka kontraktsanställt manskap borde likställas. Denna uppfattning biträdades av dåvarande chefen för finansdepartementet (prop. 1944: 85), som dock ansåg, att det borde vara Kungl. Maj:t obetaget att i berörda avseende medge undantag från de allmänna bestämmelserna, där omständigheterna gjorde detta motiverat. Riksdagen (skr. 340) förklarade sig ej vilja förneka, att den generella rätten till flyttningsersättning av besparingshänsyn borde kunna inskränkas i vad gällde befattningshavare, som förut endast en kortare tid innehaft statsanställning. Den av Kungl. Maj:t föreslagna inskränkningen i förhållande till vad förut gällde syntes riksdagen böra godtagas under förutsättning att vissa ganska vidsträckta undantag medgavs. Under den tid flyttningsersättningskungörelsen varit i tillämpning har också Kungl. Maj:t i ej ringa utsträckning meddelat beslut, innebärande sådana undantag.

Reseersättningskommittén förklarar sig dela uppfattningen, att generell rätt till flyttningsersättning icke bör tillerkännas tjänstemän, vilka innehaft statstjänst endast under en kortare tid. Emellertid har kommittén funnit sig böra överväga, om den nuvarande gränsdragningen är den lämpligaste. Beträffande den nu förefintliga generella ersättningsrätten för ordinarie och extra ordinarie tjänstemän samt kontraktsanställt manskap föreslår kommittén ingen ändring. Dessa tjänstemän är i fråga om avlöningsförmåner i övrigt hänförda till den i 27 § 3 mom. statens allmänna avlöningsreglemente omförmälda avdragsgruppen 3. Till denna avdragsgrupp hör även sådana aspiranter och extra tjänstemän, som kan räkna minst 36 anställningsmånader. Samtliga till avdragsgrupp 3 hörande tjänstemän är i fråga om rätt till s. k. sociala förmåner inbördes likställda. Kommittén anser, att sådan likställighet bör åvägbringas jämväl i fråga om flyttningsersättning, och föreslår, att den generella rätten till sådan ersättning utsträcker sig att omfatta jämväl aspiranter och extra tjänstemän hänförda till avdragsgrupp 3. Då aspirantanställning avses i allmänhet icke skola omfatta mer än 18 månader, torde det enligt kommittén dock endast undantagsvis förekomma, att aspirant tillhör avdragsgrupp 3 i annat fall än om han med ordinarie eller extra ordinarie tjänst förenar högre aspiranttjänst.

I betänkandet föreslås även, att sådan aspirant eller extra tjänsteman, som innehar ordinarie eller extra ordinarie tjänst men icke kan tillgodoräkna sig 36 anställningsmånader, skall erhålla rätt till flyttningsersättning utan hinder av bestämmelserna i 18 § 2 och 3 mom. statens allmänna avlöningsreglemente.

Flyttningsersättningskungörelsen innehåller utförliga bestämmelser för avgränsningen av de fall, då flyttning skall anses äga rum på grund av be-

fordran. Så skall bl. a. anses vara fallet, om flyttningen sker i anledning av befattningshavarens övergång till en befattning, för vilken lönen överstiger lönen i den tidigare befattningen. Därvid skall, om för befattning med lönegradsbeteckningen Ca gäller ett pensionsunderlag, som eljest svarar mot högre lönegrad än den i avlöningshänseende tillämpliga, lönen anses utgå enligt högsta löneklassen inom den högre lönegraden. Vidare skall avlöningsförstärkning likställas med lön. Flyttning skall också anses äga rum på grund av befordran, om den sker i anledning av till- eller frånträdande av förordnande eller kommendering, som för befattningshavaren medför eller medfört högre avlöning. Med avlöning avses härvid, förutom lön, särskilda kontanta förmåner, såsom avlöningsförstärkning, arvode, vikariatsersättning el. dyl., samt värdet av fri tjänstebostad med därtill hörande förmåner.

I kommitténs förslag har termen befordran ersatts med uttrycket »att tjänstemannen skall tillträda högre tjänst eller till- eller frånträda förordnande å sådan tjänst». Vid bestämmandet av vad som skall anses vara högre tjänst bör man enligt kommittén tillämpa bestämmelserna i 3 § 5 mom. reglementet, vilka innebär att jämförelse skall ske mellan de högsta vid respektive tjänster utgående månadslönerna enligt statens löneplansförordning. Därutöver anser kommittén, att hänsyn i förekommande fall bör tagas till avlöningsförstärkning men icke till andra särskilda avlöningsförmåner.

Slutligen har kommittén berört vissa framställningar från personalorganisationer angående utvidgning av rätten till flyttningsersättning. Sålunda har Statstjänstemännens riksförbund i framställning den 21 juni 1949 uttalat, att rätt till flyttningsersättning borde i undantagsfall kunna tillerkännas tjänsteman vid flyttning, som uteslutande sker i den enskildes intresse. Ett sådant undantagsfall föreligger enligt förbundets mening, då omplacering sker av hälsoskäl efter bestyrkande av tjänsteläkare. I anslutning härtill har förbundet uttalat, att det borde övervägas huruvida icke den rätt till ersättning för flyttningskostnad i särskilda fall, som tillerkänts viss personal vid försvaret inom delar av Övre Norrland, borde utsträckas att gälla jämväl civila tjänstemän inom nämnda områden. Vidare har Gotlands statsanställdas centralorganisation i skrivelse den 8 februari 1950 ifrågasatt, att tjänstemän från fastlandet skulle äga rätt att efter uppnådd pensionsålder åtnjuta ersättning för kostnad för flyttning från Gotland. Sådan rätt skulle även tillkomma efterlevande till på Gotland avliden tjänsteman, som tidigare inflyttat från fastlandet.

Frågan om ersättning för flyttning, som företages på grund av hälsoskäl, lämpar sig enligt kommitténs mening icke för generell reglering utan hör till de frågor, i vilka prövningen bör från fall till fall ankomma på Kungl. Maj:t. Beträffande framställningarna i övrigt anför kommittén, att spörsmålet, huruvida och i vilken utsträckning rekryterings- och liknande skäl bör för vissa delar av landet föranleda avsteg från eljest gällande avlöningsbestämmelser, bör prövas i ett annat sammanhang.

Remissutlåtandena. Reseersättningskommitténs förslag rörande bestämmelsernas uppdelning mellan avlöningsreglementena och en ny flyttningersättningskungörelse har i flertalet remissyttranden tillstyrkts eller lämnats utan erinran. Några myndigheter — *fångvårdsstyrelsen*, *överbefälhavaren*, *överstyrelsen för yrkesutbildning*, *skogsstyrelsen*, *medicinalstyrelsen*, *länsstyrelsen i Gotlands län*, *statens lönenämnd* och *järnvägsstyrelsen* har emellertid gjort uttalanden av den innebörden, att det ur arbetssynpunkt är mera fördelaktigt att ha alla bestämmelser om flyttningersättning samlade i en författning.

Förslaget om utvidgning av den ersättningsberättigade personkretsen till att omfatta även vissa aspiranter och extra tjänstemän har tillstyrkts av *Svea hovrätt*, *fångvårdsstyrelsen*, *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen*, *kammarrätten*, *skolöverstyrelsen* och *skogsstyrelsen*. Skolöverstyrelsen har dock framhållit, att för undervisningsväsendets del en dylik utvidgning skulle få vissa konsekvenser och påkalla en särreglering beträffande läraraspiranter och extra lärare. *Överbefälhavaren* har ansett, att flyttningersättning bör, såvitt angår manskap, tillkomma dels kontraktsanställda, dels ock extra tjänstemän och aspiranter, oberoende av avdragsgrupp. *Försvarets fabriksstyrelse* och *Tjänstemännens centralorganisation* har föreslagit sänkning av det antal anställningsmånader, som skulle kvalificera aspiranter och extra tjänstemän till flyttningersättning, till 12 resp. 18. Å andra sidan har *statskontoret* hävdad, att generell rätt till flyttningersättning bör gälla för aspiranter och extra tjänstemän endast vid flyttning med anledning av övergång till extra ordinarie eller ordinarie tjänst.

Universitetskanslern har erinrat, att enligt de i 33 § statens allmänna avlöningsreglemente meddelade särskilda bestämmelserna ordinarie tjänsteman vid Stockholms eller Göteborgs högskola äger uppbara ersättning för flyttningskostnad endast om han med stöd av 13 § reglementet förflyttas utan egen ansökan eller därom uttryckt önskan. Enligt kanslerns mening bör sådana tjänstemän vid nämnda högskolor, som innehar tjänster upptagna på personalförteckning, vilken fastställts av Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens beslut, erhålla samma rätt till ersättning för flyttningskostnad som statens tjänstemän. Yrkanden om dylik jämställdhet har vidare framställts av *Sveriges akademikers centralorganisation* beträffande lärare vid, förutom de nämnda högskolorna, handelshögskolorna, de högre kommunala skolorna, privatläroverken samt lantmanna-, lantbruks-, lantushålls-, trädgårds- och fruktodlingsskolorna ävensom av *en reservant i statens lönenämnd* beträffande lärare vid de högre kommunala skolorna, privatläroverken, fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala, sinnesslöskolorna och epileptikerskolorna.

I fråga om befordran såsom grund för rätt till flyttningersättning har *Göta hovrätt* anført, att enligt kommittéförslaget rätt till flyttningersättning synes tillkomma tjänsteman, som förflyttas samtidigt med att han uppflyttas i lönegrad inom reglerad befordringsgång. Enligt hovrätten torde emel-

lertid något sådant knappast ha varit avsett och ej heller vara sakligt motiverat.

Fångvårdsstyrelsen har ansett, att vid jämförelse mellan tjänster bör med lön jämställas hyresersättning eller värdet av fri tjänstebostad. *Skolöverstyrelsen* har uttalat sig för att den särskilda ersättning, motsvarande timlärararvode för två veckotimmar, som utgår till rektor och vissa ämneslärare vid läroverk, där praktisk lärarkurs är anordnad, rubriceras som avlöningsförstärkning. Uttalanden i samma riktning har gjorts av *en reservant i statens lönenämnd* och av *Sveriges akademikers centralorganisation*.

I vissa yttranden har upptagits frågor om införande av rätt till flyttningserättning för särskilda tjänstemannagrupper eller flyttningsfall. Sålunda har — i anslutning till förenämnda i betänkandet omförmälda personalframställningar — yrkats, att till närmare prövning måtte upptagas frågorna om ersättning vid flyttning på grund av hälsoskäl samt vid flyttning från Övre Norrland eller Gotland m. m. Önskemål om överväganden rörande flyttningserättning till tjänsteman, som vid pensionering skall frånträda tjänstebostad, har också uttalats.

Skolöverstyrelsen har överlämnat en till ämbetsverket inkommen skrift från Sveriges folkskolläraryrkeförbund och Sveriges folkskolläraryrkeförbund, i vilken förbunden förklarat sig bestämt hävda, att folkskollärarna i fråga om ersättning för flyttningskostnader bör erhålla full likställighet med de statliga befattningshavarna inom undervisningsväsendet och sålunda tillerkännas rätt till dylik ersättning icke blott vid tvångsförflyttning — såsom nu gäller — utan även vid befordran. Överstyrelsen har för egen del uttalat, att ställning till det av förbunden aktualiserade spörsmålet, som i sista hand torde få betraktas som en statsbidragsfråga, torde kunna tagas först efter en mera allsidig utredning, innefattande samtliga berörda lärarkategorier. Då dessa spörsmål sålunda bör lösas i särskild ordning, har överstyrelsen förklarat sig icke vara beredd att i förevarande sammanhang göra särskilt uttalande i frågan. *Tjänstemännens centralorganisation* har gjort uttalanden i samma riktning som de båda nyssnämnda lärarorganisationerna.

Domkapitlet i Visby har framhållit, att kommitténs förslag icke innefattar ändring i det förhållandet, att präst vid flyttning i samband med befordran ej har samma rätt till ersättning för flyttningskostnad, som tillerkännts statstjänsteman. Enligt domkapitlets mening bör emellertid präst i det ifrågasättande hänseendet icke behandlas mindre förmånligt än sådan tjänsteman.

Departementschefen. Reseersättningskommittén har utgått från att, liksom tidigare skett, de bestämmelser, som reglerar förutsättningarna för rätt till ersättning för flyttningskostnad, skall underställas riksdagens prövning, medan det skall ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa ersättningsgrunderna. Anledning att ifrågasätta någon ändring i den hittills tillämpade ordningen synes mig icke föreligga.

Kommitténs förslag beträffande författningsmaterialets uppdelning fin-

ner jag väl grundat, varför jag tillstyrker detsamma. Med anledning av de erinringar, som kommit till synes i vissa remissyttranden, vill jag framhålla, att ett sammanförande av de konstitutiva bestämmelserna med föreskrifterna om ersättningens beräkning i en författning enligt min mening skulle vara mindre lämpligt med hänsyn till att ersättningsrätten icke är enhetligt bestämd för å ena sidan tjänstemän underkastade statens allmänna avlöningsreglemente och å andra sidan exempelvis präster och folkskollärare.

Förslaget att nu i viss utsträckning upphäva den begränsning av den till flyttningsersättning berättigade personkretsen, som år 1944 beslutades av statsmakterna, anser jag mig icke kunna tillstyrka i vidare mån än att bestämmelserna så utformas, att ordinarie eller extra ordinarie tjänsteman vid tillträde av högre aspirant- eller extra tjänst bibehålles vid den rätt till ersättning, som tillkommer honom såsom innehavare av den lägre tjänsten. Däremot finner jag skäligt, att bestämmelse meddelas, enligt vilken sådan tjänsteman, som ej äger generell rätt till flyttningsersättning, skall äga åtnjuta resekostnadsersättning och traktamente vid resa, som han företager med anledning av flyttning. Förutsättning härför bör dock vara, att de för åtnjutande av flyttningsersättning gällande villkoren — bortsett från kravet på viss anställningsform — är uppfyllda.

Vad angår förutsättningarna för rätt till flyttningsersättning finner jag mig kunna i princip biträda reseersättningskommitténs förslag. De av kommittén föreslagna grunderna för bestämmandet av vad som skall förstås med högre tjänst synes emellertid böra modifieras så till vida, att med lön jämföras, förutom avlöningsförstärkning, värdet av fri tjänstebostad eller hyresersättning. Hänsyn härtill har tagits vid utformningen av förslaget till ändrad lydelse av 3 § 5 mom. statens allmänna avlöningsreglemente. Vidare bör, i anslutning till vad Göta hovrätt anfört, bestämmelserna förtydligas så att därav klart framgår, att uppflyttning i reglerad befordringsgång i förevarande avseende icke är att jämföras med befordran.

Även i ett annat hänseende synes författningstexten böra förtydligas. Generell rätt till flyttningsersättning för tjänsteman underkastad statens allmänna avlöningsreglemente bör vid befordran föreligga endast då fråga är om befordran till tjänst, som avses i reglementet. Detta bör komma till uttryck i reglementets bestämmelser.

Vid anmälan i prop. 1952:204 av frågan om flyttningsersättning till tjänstemän vid Stockholms och Göteborgs högskolor anslöt jag mig till den av högskoleutredningen uttalade uppfattningen, att ersättning borde utgå endast vid tvångsflyttning. Jag uttalade vidare, att vid Kungl. Maj:ts prövning av ansökningar om rätt till ersättning för kostnad för flyttning mellan enskild högskola och universitet eller statlig högskola syntes få beaktas vad 1948 års universitetslönekommitté anfört därom att övervägande skäl talade för att bedömningen av frågor om flyttningsersättning i andra fall än de i flyttningsersättningskungörelsen angivna blev i huvudsak likartad inom hela det ifrågakvarande området. I sitt utlåtande (nr 186) över nämnda pro-

position framhöll statsutskottet, som godtog Kungl. Maj:ts förslag, att frågan var av beskaffenhet att lämpligen böra prövas i ett större sammanhang.

Vid de förnyade överväganden av förevarande spörsmål, till vilka beredningen av reseersättningskommitténs betänkande nu har givit anledning, har jag, med beaktande av de organisatoriska förhållandena inom det akademiska undervisningsväsendet och med hänsyn till erfarenheterna av de gällande bestämmelsernas tillämpning, funnit mig böra förorda, att den nuvarande inskränkningen i rätten till flyttningsersättning för de vid nämnda högskolor anställda tjänstemännen slopas. I anslutning härtill anser jag mig även böra föreslå, att motsvarande begränsning beträffande de icke-statliga skolor, som i avlöningsreglementet innefattas under rubriken Läroverk m. fl. läroanstalter, borttages.

Utöver vad som följer av det nu sagda har de vid remissbehandlingen framkomna önskemålen om införande av författningsenlig rätt till flyttningsersättning för nya personalkategorier eller flyttningsfall icke givit mig anledning att framlägga förslag av sådan innebörd. Det torde emellertid få förutsättas, att Kungl. Maj:t liksom hittills skall äga befogenhet att, där så prövas skäligt, för särskilda fall eller grupper av fall medge undantag från eljest gällande villkor för rätt till flyttningsersättning. På Kungl. Maj:t bör också ankomma att meddela bestämmelser om rätt till ersättning för flyttningskostnad vid flyttning till eller från ort utom riket.

Vad jag i det föregående förordat har beaktats vid upprättandet av förslaget till ändringar i 33 § statens allmänna avlöningsreglemente. Till frågan om motsvarande ändringar i övriga avlöningsreglementen återkommer jag i det följande.

I propositionen nr 165 (bilaga C) har föreslagits bl. a. vissa ändringar i kanslistorganisationen inom utrikesförvaltningen. Förslaget innefattar en reglerad befordringsgång för dylik personal, omfattande lönegraderna Cf 13, Ce 15 och Ce 17. Vidare förutsättes i propositionen, att efter Kungl. Maj:ts prövning i särskilda fall extra ordinarie kanslisttjänster i Ce 19 skall kunna inrättas. För närvarande finnes extra ordinarie kanslisttjänster i Ce 16. I fråga om ordinarie tjänster föreslås, att — så vitt gäller utlandsrepresentationen — nuvarande tjänster i Ca 16 och 20 skall utbytas mot tjänster i Ca 21 och 25. Tjänster i sistnämnda lönegrad skall erhålla tjänstebenämningen förste kanslist.

Nämnda förslag medför behov av vissa ändringar i för utrikesförvaltningen under förevarande paragraf meddelade särbestämmelser. Till en början måste således överses de under punkten 3 a) meddelade föreskrifterna om *u t o m e u r o p e i s k t t i l l ä g g*. Jag förordar, att dylikt tillägg med 1 500 kronor skall kunna utgå till kanslist i lönegrad med någon av beteckningarna Ca eller Ce samt något av lönegradsnumren 17, 19 och 21. Med hänsyn till att avsett tillägg icke utgår till attaché i reglerad befordringsgång, har jag däremot ej funnit förmånen böra utgå till kanslister i någon av lönegraderna Cf 13 och Ce 15. *Utomeuropeiskt tillägg* med 3 000 kronor synes

mig böra utgå till förste kanslist. I samband härmed har i förslaget lönegradsnumret 24 utbytt mot 25, vilket sistnämnda lönegradsnummer numera är tillämpligt för beskickningssekreterare, andre sekreterare och vice konsuler; motsvarande tekniska ändring har företagits jämväl i bestämmelserna om chargé d'affairestillägg och förflytningsbidrag.

I fråga om språktillägg har jag i propositionen nr 165 i samband med framläggandet av förslaget till ändrad kanslistorganisation framhållit, att dylikt tillägg icke bör utgå till förste kanslist i lönegrad Ca 25. I avvaktan på resultatet av pågående översyn av avlöningsförmånerna för utomlands stationerade tjänstemän är jag icke heller beredd föreslå, att förste kanslist skall erhålla förmånen av förflytningsbidrag, vilken förmån tidigare icke utgått till kanslistpersonal. Språktillägg föreslås, i anslutning till vad förut anförts beträffande utomeuropeiskt tillägg, skola tillkomma kanslister i lönegraderna Ca eller Ce 17, 19 och 21.

I punkten 2 av de för försvaret meddelade särskilda bestämmelserna har i anslutning till tidigare berörda förslag beträffande fältflygare intagits jämväl lönegraden Me 14.

35 §.

Lönetillägg vid vissa slag av tjänstgöring.

De tabeller över sjötillägg respektive flygtillägg, vilka återfinnes i de särskilda bestämmelserna för försvaret i 2 och 3 mom. förevarande paragraf, har i anslutning till förenämnda förslag rörande fältflygare kompletterats med lönegraden Me 14.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut har i skrivelse den 22 oktober 1952 hemställt om bemyndigande att till tjänsteman vid institutet, som på grund av institutets förordnande deltagar i flygningar för meteorologiska undersökningar, utge flygtraktamente efter samma grunder som gäller för civil personal vid försvaret, dock skulle flygtraktamentet icke få utgå vid färd med flygplan i reguljär linjetrafik. Statens lönenämnd har i yttrande över framställningen ej funnit anledning till erinran mot att, under angiven förutsättning, dylik förmån må utgå.

Då beträffande ifrågavarande personalgrupp likartade förhållanden synes göra sig gällande som beträffande civil personal vid försvaret med rätt till flygtraktamente, finner jag mig kunna biträda institutets framställning. Jag förutsätter härvid, att flygtraktamente icke skall utgå vid färd med flygplan i reguljär linjetrafik eller under därmed likartade förhållanden. Kungl. Maj:t torde bemyndigas utfärda närmare föreskrifter i ämnet.

39 och 41 §§.

Tjänstedrätt och tjänstetecken m. m. Grundläggande bestämmelser om sjukvård.

I anslutning till omförmälda förslag rörande fältflygare föreslås, att punkten 3 av de i 39 § meddelade särskilda bestämmelserna för försvaret och

punkten 2 av motsvarande bestämmelser i 41 § kompletteras på sådant sätt att fältflygare i lönegraderna Me 14 och 16 blir delaktiga av de i bestämmelserna avsedda förmånerna.

* Vidare föreslås, att i de för bland andra sinnesslöskolorna och epileptikerskolorna meddelade särbestämmelserna i 41 § benämningen rektor införes vid nämnda skolor.

II. Övriga avlöningsreglementen.

Vissa ändringar bör göras jämväl i de avlöningsreglementen, som gäller för vissa speciella grupper av tjänstemän. Jag åsyftar härvid avlöningsreglementet för folkskolan den 30 juni 1948 (nr 437), avlöningsreglementet för kyrkomusiker den 9 juni 1950 (nr 385), avlöningsreglementet för övningslärare den 9 juni 1950 (nr 386), prästlönereglementet den 29 juni 1951 (nr 577) samt avlöningsreglementet för statsunderstödda folkhögskolor och lanbruksundervisningsanstalter m. m. den 27 augusti 1951 (nr 615).

I fråga om samtliga angivna specialreglementen gäller, att deras lydelse icke har fastställts av riksdagen. Med hänsyn härtill begränsar jag mig beträffande ifrågavarande reglementen till att redovisa de författningsrum, som bör ändras, och ändringarnas sakliga innehåll.

Till en början torde jag få i ett sammanhang beröra de ändringar i vissa av de speciella avlöningsreglementena, som föreslagits av reseersättningskommittén i dess förenämnda betänkande angående ersättning för flyttningkostnad. I 25 § avlöningsreglementet för folkskolan samt 16 och 37 §§ avlöningsreglementet för kyrkomusiker bör enligt kommittén bland förutsättningarna för rätt till nyssnämnd ersättning införas, att vederbörande omplaceras från en stationeringsort till en annan eller ålägges att byta bostad. En i 25 § avlöningsreglementet för folkskolan intagen bestämmelse, att beslut om flyttning ersättning meddelas av skolöverstyrelsen, anser kommittén vara av sådan natur, att den bör få sin plats i tilläggsbestämmelserna till reglementet. För prästernas vidkommande är rätten till flyttning ersättning f. n. stadgad i tilläggsbestämmelserna till prästlönereglementet. Reglerna härom bör enligt kommitténs mening överföras till själva reglementet (29 §) och anpassas till de föreslagna bestämmelserna i 33 § statens allmänna avlöningsreglemente, dock med bibehållande i sak av nu gällande särskilda inskränkningar. Kommittén, som har inhämtat att Kungl. Maj:t i särskilda fall medgivit utbetalning till präst av flyttning ersättning vid flyttning från ort utom riket till ort i hemlandet, föreslår en ny bestämmelse av innehåll, att i fråga om ersättning för flyttning kostnad vid flyttning till eller från ort utom riket skall gälla vad Kungl. Maj:t därom förordnar.

Mot reseersättningskommitténs här återgivna förslag har jag ingenting att erinra. Under hänvisning till vad jag vid behandlingen av 33 § statens allmänna avlöningsreglemente anfört rörande viss begränsning av rätten till

flyttningsersättning för tjänsteman i reglerad befordringsgång vill jag dock förorda, att en motsvarande begränsning införes i prästlönereglementet.

Enligt den vid propositionen nr 165 fogade förhandlingsöverenskommelsen (bilaga A: 36) skall vissa förändringar ske i avlöningsförhållandena för lärarpersonal vid Fredrika Bremer-förbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa. För nämnda personal är tillämpligt avlöningsreglementet för övningslärare.

Enligt överenskommelsen skall till en början föreståndarinnan vid seminariet fortsättningsvis benämnas rektor. Samtidigt föreslås en omläggning av avlöningsförhållandena å tjänsten. Enligt gällande lydelse av 14 a § övningslärarreglementet äger vederbörande utöver lön som lärare åtnjuta särskilt arvode med belopp, som fastställas av Kungl. Maj:t; arvodet är genom 3 a § tilläggsbestämmelserna till reglementet fastställt till 350 kronor för månad. Det förslag, som framlagts i förenämnda proposition, innefattar, att den som förordnas till rektor skall med tillämpning av 3 § 2 mom. andra stycket reglementet åtnjuta de löneförmåner, som är förenade med tjänst i 29 lönegraden. I samband därmed skall förenämnda särskilda arvode bortfalla. Härav betingad ändring bör ske i 14 a § reglementet. Förhandlingsöverenskommelsen innebär vidare, att facklärare i närings- och födoämneslära samt ekonomilära och i husdjurslära och mjölkhushållning vid seminariet skall uppflyttas från Ca 23 till Ca 25. Ändring bör i anslutning härtill göras i 5 § 1 mom. reglementet.

Vid lantmanna- och lantbruksskolor (inberäknat lantbruksskolan vid Ultuna) samt trädgårds- och fruktodlingsskolor föreslås i propositionen nr 165 (bilaga A: 37) uppflyttning av rektorer från Ca 31 till Ca 33 samt av ordinarie ämneslärare från Ca 26 till Ca 27. Vidare föreslås för icke-ordinarie ämneslärare en reglerad befordringsgång omfattande lönegraderna Ce eller Cg 21 (2 år), Ce 23 (2 år) och Ce 25. Ämneslärare i sistnämnda lönegrad skall efter att ha tillhört lönegraden i minst 3 år, därest han fyller behörighetsvillkoren för ämneslärartjänst i Ca 27, kunna befordras till tjänst i Ce 27.

Vid lanthushållsskolorna innefattar det i propositionen nr 165 framlagda förslaget (bilaga A: 38) uppflyttning av rektorerna från Ca 26 till Ca 27 samt av ordinarie, extra ordinarie och extra ämneslärare från Ca 20, Ce 18 och Cg 17 till respektive Ca 22, Ce 21 och Cg 19.

De i det föregående angivna förslagen föranleder vissa ändringar i avlöningsreglementet för statsunderstödda folkhögskolor och lantbruksundervisningsanstalter. Således måste till en början den i 5 § 1 mom. reglementet intagna tabellen över tillämpliga lönegrader och löneklasser revideras. Vidare erfordras ändring i de i 12 § 1 mom. under punkten 6 b) meddelade föreskrifterna om högsta antalet sjukledighetsdagar med oavkortad lön, i de i 14 § 2 mom. meddelade bestämmelserna om semester samt i de i 16 § meddelade föreskrifterna om ersättning till vikarie å rektorstjänst.

Slutligen föranleder den vid propositionen nr 165 fogade förhandlingsöverenskommelsen i vad den avser icke-ordinarie präster (bilaga A: 66)

vissa ändringar i prästlönereglementet. Förslagen om ändrad befordringsgång för pastoratsadjunkter och om uppflyttning av kyrkoadjunktstjänster m. fl. från Ce 24 till Ce 25 medför således behov av ändringar i 17 § 1 mom., 18 §, 25 § I, 26 § 1 mom. och 27 § 1 mom. reglementet ävensom i den vid reglementet fogade placeringstabellen.

III. Beredskapsersättning i vissa fall.

Enligt 37 § 1 mom. statens allmänna avlöningsreglemente utgår enligt bestämmelser, som meddelas av Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens beslut, avlöningsförstärkningar och befattningsarvoden m. m. Dylika bestämmelser har meddelats i tilläggsbestämmelserna till avlöningsreglementet. Enligt bilaga D, avd. II B, till dessa bestämmelser utgår i vissa angivna fall särskild ersättning för vecka räknat till befattningshavare vid statens järnvägar, statens vattenfallsverk och försvarets fabriksverk vid fullgörande av s. k. beredskapstjänst. Enligt avd. III D i nyssnämnda bilaga utgår liknande beredskapsersättningar till tjänstemän vid försvaret i övrigt i vissa fall.

Beträffande grunderna för beredskapsersättningarnas bestämmande får jag hänvisa till de redogörelser härför, som lämnats i propositionerna 1951: 190 (sid. 8—10) och 1952: 204 (sid. 52—54).

I skrivelse den 16 maj 1952 har *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* gjort framställning i fråga om ersättning till slussmästaren och förste reparatören vid Södertälje kanalverk eller till den tjänsteman, som i deras ställe må förordnas, för viss beredskapstjänst i hemmet m. m. Beredskapstjänsten innebär, att vederbörande på fritid skall vara anträffbar och kunna, efter kallelse, inställa sig till tjänstgöring på kanalområdet inom viss kortare tid.

Kungl. Maj:t har i anledning härav, sedan statens lönenämnd yttrat sig i ärendet, med stöd av riksdagens i skrivelse 1948: 351 givna bemyndigande genom beslut den 10 oktober 1952 medgivit, att omförmälda tjänstemän må, räknat från och med den 1 januari 1952, enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens bestämmande, tillerkännas ersättning för ifrågavarande beredskapstjänstgöring med högst 47 kronor per vecka enligt grunder motsvarande dem, som i likartade fall gäller i fråga om ersättning till vissa tjänstemän, som bestrider beredskapstjänst eller tjänstgör såsom vakthavande vid vattenfallsverkets kraftstationer och understationer.

Sagda beslut torde nu böra underställas riksdagens prövning.

I skrivelse den 17 mars 1953 har *järnvägsstyrelsen* hemställt, att beredskapsersättning med högst 35 kronor per vecka enligt styrelsens bestämmande, räknat fr. o. m. den 1 mars 1953, måtte få utgå till föreståndare för banmästaravdelning, som ålägges anmälningsplikt och som i anslutning härtill skall vara beredd att inom en halv timme efter erhållet varsel inträda i tjänstgöring. Dylig ersättning skulle, efter en av styrelsen fr. o. m. förenämnda 1 mars genomförd omorganisation av passningstjänsten å banmästaravdelningarna, kunna utgå till vissa avdelningsföreståndare, vilka alternerande svarar för sagda tjänst inom större områden.

Ifrågavarande passningstjänst torde vara att jämställa med vissa slag av

beredskapstjänst, för vilka ersättning enligt riksdagens medgivande redan utbetales. Med hänsyn härtill finner jag mig kunna biträda järnvägsstyrelsens förslag om införande av en beredskapsersättning. Det föreslagna högstbeloppet per vecka synes mig jämväl kunna godtagas. Jag föreslår därför, att, om riksdagen icke har något att erinra däremot, beredskapsersättning enligt järnvägsstyrelsens förslag må utgå fr. o. m. den 1 mars 1953.

Hemställan.

Vad jag i det föregående under I och II förordad bör i princip träda i kraft den 1 juli 1953. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som kan finnas erforderliga.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

A. bemyndiga Kungl. Maj:t att

1) vidtaga ändringar i statens allmänna avlöningsreglemente den 30 juni 1948 (nr 436) i huvudsaklig överensstämmelse med det såsom bilaga vid statsrådsprotokollet i ärendet fogade författningsförslaget,

2) vidtaga ändringar i avlöningsreglementet för folkskolan den 30 juni 1948 (nr 437), avlöningsreglementet för kyrkomusiker den 9 juni 1950 (nr 385), avlöningsreglementet för övningslärare den 9 juni 1950 (nr 386), prästlönereglementet den 29 juni 1951 (nr 577) samt avlöningsreglementet för statsunderstödda folkhögskolor och lantbruksundervisningsanstalter m. m. den 27 augusti 1951 (nr 615) i huvudsaklig överensstämmelse med vad i det föregående under II förordats,

3) utfärda bestämmelser om ersättning för flyttningkostnad åt vissa statens tjänstemän m. fl.,

4) utfärda de övergångsbestämmelser, som kan bli erforderliga i anledning av förenämnda förslag,

5) meddela bestämmelser angående beredskapsersättning till viss personal vid statens järnvägar i huvudsaklig överensstämmelse med vad i det föregående under III har anförts.

B. godkänna av Kungl. Maj:t meddelat beslut angående ersättning för beredskapstjänstgöring till vissa tjänstemän vid Södertälje kanalverk.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Ingvar Rörs.

Bilaga.

F ö r s l a g

till

kungörelse om ändring i statens allmänna avlöningsreglemente
den 30 juni 1948 (nr 436).

Härigenom förordnas, att följande författningsrum i statens allmänna avlöningsreglemente den 30 juni 1948¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, nämligen *dels* de allmänna bestämmelserna i 1 § 1 mom., 3 § 5 mom. och 33 § 3 mom., *dels* de särskilda bestämmelserna i 4, 13, 15, 19, 25, 28, 29, 31 och 33 §§, 35 § 2 och 3 mom. samt 39 och 41 §§.

1 §.

Reglementets tillämpningsområde m. m.

1 mom. Detta reglemente — — — i *Uppsala*;

f) *rektorer och lärare vid statsunderstödda skolor för bildbara sinnesslöa eller epileptiker och med sådana skolor samorganiserade arbetshem (sinnesslöskolorna, epileptikerskolorna)*, med undantag av lärare i annat ämne än kunskapsämne eller kvinnlig slöjd; samt

g) *tjänstemän vid* — — — riksdagens beslut.

3 §.

För reglementets tillämpning grundläggande bestämmelser.

5 mom. Vid *jämförelse mellan olika tjänster* skall, där ej annat följer av bestämmelser meddelade av Kungl. Maj:t, den tjänst anses högst, för vilken månadslönen enligt 3 § statens löneplansförordning är högst. Hänsyn skall härvid tagas, inom lönegrad, som omfattar flera löneklasser, till den högsta löneklassen och inom löneklass, som upptager flera lönebelopp, till det högsta av dessa.

Vid här — — — Ca 21.

4 §.

Tjänsters inrättande och lönegradsplacering.

B. Särskilda bestämmelser.

Försvaret.

Sammanlagda antalet icke-ordinarie furirsbeställningar respektive beställningar för fältflygare på aktiv stat i lönegraderna Mg 10, Me 10 och Me 11 bestämmas av Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens beslut. Sådan innehavare av furirsbeställning eller beställning för fältflygare, som ej uppnått 20 års ålder, skall vara placerad i lönegraden Mg 10. Annan innehavare av icke-

¹ Senaste lydelse, se beträffande de allmänna bestämmelserna i 1 § 1 mom. samt de särskilda bestämmelserna i 4, 13 och 19 §§, 35 § 3 mom., 39 och 41 §§ 1952: 454; beträffande de särskilda bestämmelserna i 25 § 1951: 492; beträffande de allmänna bestämmelserna i 3 § 5 mom. och 33 § 3 mom. samt de särskilda bestämmelserna i 28, 29 och 31 §§ 1952: 740 ävensom beträffande de särskilda bestämmelserna i 33 § och 35 § 2 mom. 1952: 454 och 740.

ordinarie furirsbeställning eller beställning för fältflygare av 2. graden skall vara placerad i lönegraden Me 10 till och med det kalenderkvartal, då han under tre år innehaft furirsbeställning respektive nämnd beställning för fältflygare på aktiv stat eller enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser kan räkna minst sex års anställning såsom manskap, och i lönegraden Me 11 för tiden därefter.

Extra ordinarie — — — meddelade bestämmelser.

Andra icke-ordinarie — — — riksdagens beslut.

Antalet anställningshavare — — — Kungl. Maj:t.

Bank- och fondinspektionen. Sparbanksinspektionen.

Universiteten och vissa högskolor.

Läroverk m. fl. läroanstalter.

Hushållningssällskapen. Skogsvårdsstyrelserna.

Statens affärsdrivande verk.
 -----

13 §.

Ordinarie tjänstemans förflyttningskyldighet.

B. Särskilda bestämmelser.

Försvaret.

Universiteten och vissa högskolor.

Läroverk m. fl. läroanstalter.

Ordinarie lärare vid högre kommunal skola samt rektor eller lärare vid sinnesslöskola eller epileptikerskola är pliktig att låta förflytta sig till annan ordinarie tjänst vid statlig eller kommunal läroanstalt, som avses i 3 § 1 mom. tredje stycket, eller till lärartjänst vid folkskoleväsendet, allt då sådant erfordras vid i vederbörlig ordning beslutad omorganisation av den skolform tjänstemannen tillhör eller för indragning av övertalig lärartjänst eller då eljest synnerliga skäl därtill äro.

Vid privatläroverk — — — i Uppsala.

Hushållningssällskapen. Skogsvårdsstyrelserna.

Flyinge hingstdepå och stuteri. Strömsholms hingstdepå.

Länsstyrelserna.
 -----

15 §.

Icke-ordinarie tjänstemans entledigande.

B. Särskilda bestämmelser.

Försvaret.

Oavsett vad i 1 mom. sägs skall furirsbeställning samt beställning för fältflygare av 2. graden, vilken tillträtts före utgången av första kontraktsperiod för anställning såsom manskap, innehavas intill utgången av näm-

da period, så framt ej avgång dessförinnan medgives i enlighet med bestämmelser meddelade av Kungl. Maj:t.

Läroverk m. fl. läroanstalter.

---

19 §.

Avlöningsförmåner av olika slag. Sammanträffande av förmåner.

B. Särskilda bestämmelser.

Försvaret.

Universiteten och vissa högskolor.

Läroverk m. fl. läroanstalter.

1. Innehavare av — — — sådant avdrag.

2. Vad i 5 mom. sägs skall äga motsvarande tillämpning, då rektor eller lärare vid högre kommunal skola eller privatläroverk, rektor eller ämneslärare vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala eller ock rektor eller lärare vid sinnesslöskola eller epileptikerskola uppstår livränta enligt olycksfallsförsäkringslagen eller lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar på grund av arbete i statlig eller kommunal tjänst eller i tjänst hos privat läroanstalt, som avses i detta reglemente.

Hushållningssällskapen. Skogsvårdsstyrelserna.

Lots- och fyrstaten.

Landsfogdarna. Landsfiskalerna. Poliskåren i Boden.

Statens affärsdrivande verk.

---

25 §.

Lön enligt högre löneklass än den, vari tjänsteman är placerad.

B. Särskilda bestämmelser.

Fängvårdsanstalterna. Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården. Statens sinnessjukhus. Statens anstalt för fallandesjuka.

Till den som åtnjuter vikariatslön i anledning av förordnande att uppehålla överläkartjänst eller vid skola tillhörande barna- och ungdomsvården tjänst såsom chef, tillika läkare, utgår, så framt tjänstemannen icke kan beredas fri tjänstebostad, lön enligt den löneklass, vars nummer med tre enheter överstiger numret å den löneklass, vari tjänstemannen under vikariatslöneförordnandet är placerad, där icke Kungl. Maj:t för särskilt fall annorlunda förordnar.

28 §.

De fall då löneavdrag skall tillämpas.

B. Särskilda bestämmelser.

Högsta domstolen. Regeringsrätten. Häradsrätterna.

Försvaret.

1. a) Vad under — — — avse försvarsväsendet.

I fråga om lön vid tjänstledighet för studier för fortsatt militär utbildning eller för förvärvande av kompetens till vinnande av civil anställning gälla för innehavare av beställningar i lönegraderna Mha 1 och 2, Me 10 och 11 samt beställningar för fältflygare i lönegraderna Me 14 och 16 särskilda av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.

b) Vid tjänstledighet — — — samma kalenderår.

c) Där sådant — — — av kalenderåret.

2. Vad under III föreskrives beträffande tjänsteman, som är anhållen såsom misstänkt för brott, skall äga motsvarande tillämpning, då tjänsteman enligt förmans förordnande jämlikt 30 § militära rättegångslagen tages i förvarsarrest.

Vad under III sägs om frihetsstraff avser icke arrest. För tid, under vilken tjänsteman undergår arreststraff, skall han vidkännas A-avdrag. Huru med belopp, som innehållits i anledning av arreststraff, skall förfaras i fall, då tjänsteman varder i målet slutligen dömd till arrest på kortare tid eller till annat straff eller påföljd eller ock befriad från ansvar, stadgas i lagen om disciplinstraff för krigsmän.

Konjunkturinstitutet.

Läroverk m. fl. läroanstalter. Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.

1. a) I stället — — — visst ämne.

I nästföregående — — — samma ordningsnummer.

b) Vid tjänstledighet, som avses under I, punkt 6 b), skall i stället för vad där stadgas gälla, att A-avdrag tillämpas för sådan till grupp 3 hörande tjänsteman, som har mer än 45 dagars årlig ferietid eller åtnjuter läsårsdaglön. Den i nämnda punkt för grupp 2 angivna tid av högst 180 dagar, varunder lön med B-avdrag må utgå, beräknas för den, som åtnjuter läsårsdaglön, för ett och samma läsår eller, vid sjukledighet såväl vid slutet av ett läsår som vid början av det närmast följande, för anställningstid vilken bortsett från tiden mellan läsåren fortgått i en följd.

Vid tjänstledighet, som avses i nästföregående stycke, skall sådan rektor i lönegrupp I eller II vid sinnesslöskola eller epileptikerskola, som är hänförd till avdragsgrupp 3, till och med det redovisningsår, varunder han fyller 39 år, äga åtnjuta oavkortad lön under högst 10 dagar av ett och samma redovisningsår.

c) Vad under — — — samma redovisningsår.

2. I den — — — under ferietiden.

Vad i — — — är terminsindelad.

3. Lärare eller — — — eller avkortad.

Inställes, inskränkes — — — annorlunda föreskriver.

Konsthögskolan. Musikaliska akademien med musikhögskolan. Universitetet och vissa högskolor. Farmaceutiska institutet. Gymnastiska centralinstitutet. Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut. Statens anstalt för fallandesjuka.

Provinsiälläkarstaten. Veterinärstaten.

Lots- och fyrstaten.

Länsstyrelserna.

Statens affärsdrivande verk.

29 §.

Semester och däremot svarande annan ledighet.

B. Särskilda bestämmelser.*Högsta domstolen. Regeringsrätten. Nedre justitierevisionen. Hovrätterna. Kammarrätten.**Utrikesdepartementet. Beskickningar och konsulat.**Försvaret.**Karolinska sjukhuset. Serafimerlasarettet. Statens sinnessjukhus. Statens anstalt för fallandesjuka. Statens alkoholistanstalt å Venngarn.**Läroverk m. fl. läroanstalter. Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.*

1. I stället — — — och ämneslärare.

De allmänna — — — sådan lärare.

2. Årsemestern skall för rektor i lönegrupp I eller II vid sinnesslöskola eller epileptikerskola omfatta 35 dagar.

3. För till — — — 35 dagar.

Konsthögskolan. Musikaliska akademien med musikhögskolan. Universitetet och vissa högskolor. Farmaceutiska institutet. Gymnastiska centralinstitutet. Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut.

I stället för semester enligt de allmänna bestämmelserna äga ordinarie lärare vid här avsedda verk åtnjuta ferier på tider, som i vederbörande stadgor och reglementen föreskrivas. Vad nu sagts skall likväl icke avse föreståndaren för det till konsthögskolan hörande institutet för materialkunskap, tillika lärare i materialkunskap samt chefen för rasbiologiska institutet, tillika professor i rasbiologi.

Extra ordinarie — — — ordinarie lärare.

*Socialinstitutet i Stockholm.**Provinsiälläkarstaten. Veterinärstaten.**Lots- och fyrstaten.**Länsstyrelserna.*

31 §.

Vikariatsersättning m. m.

B. Särskilda bestämmelser.*Hovrätterna. Häradsrätterna.**Fångvårdsanstalterna. Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården. Statens sinnessjukhus. Statens anstalt för fallandesjuka.*

För den, som innehar eller uppehåller överläkartjänst eller vid skola tillhörande barna- och ungdomsvården tjänst såsom chef, tillika läkare, skall beträffande vikariatsersättning gälla vad Kungl. Maj:t därom förordnar.

Försvaret.

Läroverk m. fl. läroanstalter.

1. Vid beräkning — — — 25 lönegraden.

Extra ordinarie — — — sådan läroanstalt.

2. Då rektor uppehåller ledamotstjänst i centralt ämbetsverk, varunder här avsedd läroanstalt lyder, eller då rektor vid sjöbefälsskola uppehåller tjänst såsom överinspektör i kommerskollegium, utgår vikariatsersättning med 2 kronor 50 öre för dag eller det högre belopp, som må följa av de allmänna bestämmelserna.

3. Då lärare — — — meddelade bestämmelser.

Lärare, vilken — — — innehaft tjänsten.

För lärare, som uppehåller rektorstjänst vid sinnesslöskola eller epileptikerskola, skall vikariatsersättningen utgöra 2 kronor för dag eller det högre belopp, som må följa av de allmänna bestämmelserna.

Provinsialläkarstaten. Veterinärstaten.

1. För förste — — — allmänna bestämmelserna.

2. Vikariatsersättningen för provinsialläkare, som uppehåller tjänst som förste provinsialläkare, eller för distriktsveterinär, som uppehåller tjänst som länsveterinär, bestämmes av vederbörande myndighet, med iakttagande att ersättningen må uppgå till högst 15 kronor för dag.

3. Det ankommer — — — 10 § 3 mom. förmäles.

Statens affärsdrivande verk.

33 §.

Särskilda ersättningar.**A. Allmänna bestämmelser.**

3 mom. Ordinarie eller extra ordinarie tjänsteman samt innehavare av beställning med lönegradsbeteckningen Mha äger, i förekommande fall utan hinder av bestämmelserna i 18 § 2 och 3 mom., vid flyttning inom riket åtnjuta *ersättning för flyttningskostnad* enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder under förutsättning

a) att flyttningen är föranledd av beslut, som för tjänstemannen medför ändring av stationeringsort eller innebär åläggande för honom att byta bostad,

b) att det under a) omförmälda beslutet innebär, att tjänstemannen skall tillträda högre tjänst, som avses i reglementet, utan att fråga är om befordran inom reglerad befordringsgång eller till- eller frånträda förordnande å högre sådan tjänst, som nyss nämnts, eller ock att beslutet tillkommit utan att tjänstemannen uttryckt önskan angående omstationeringen eller bostadsbytet, samt

c) att vederbörande även efter omstationeringen eller bostadsbytet är ordinarie eller extra ordinarie tjänsteman eller innehar beställning med lönegradsbeteckningen Mha.

Annan tjänsteman än sådan, som avses i första stycket, äger vid resa med anledning av flyttning inom riket åtnjuta resekostnadsersättning och traktement med tillämpning av bestämmelserna i allmänna resereglementet, därest de i nämnda stycke under a) och b) angivna villkoren äro uppfyllda.

Kungl. Maj:t eller myndighet, som Kungl. Maj:t därtill bemyndigad, äger medgiva, att ersättning för flyttningskostnad må utgå till annan tjänsteman eller under andra förutsättningar än ovan sagts.

I fråga om ersättning för flyttningskostnad vid flyttning till eller från ort utom riket gäller vad därom särskilt stadgas.

B. Särskilda bestämmelser.

Utrikesdepartementet. Beskickningar och konsulat. Försvarsattachéer och biträdande försvarsattachéer.

1. Tjänsteman vid — — — finnas lämpliga.

2. Kabinettssekreteraren i — — — för år.

3. a) Tjänstemän vid — — — särskilt anges.

Ortstillägg utgår — — — och attaché.

Barnbidrag utgår — — — inom utrikesförvaltningen.

Utomeuropeiskt tillägg — — — år, nämligen:

1 500 kronor, såvitt angår kanslist vid utrikesförvaltningen, vars lönegrad har någon av beteckningarna Ca och Ce samt något av lönegradsnumren 17, 19 och 21,

3 000 kronor, såvitt angår dels tjänsteman vid utrikesförvaltningen, vars lönegrad har någon av beteckningarna Ca och Ce samt lönegradsnumret 25, dels ock biträdande försvarsattaché, vilken innehar löjtnantsbeställning,

5 000 kronor — — — såsom löjtnant.

Chargé d'affairestillägg utgår till tjänsteman vid utrikesförvaltningen, vars lönegrad har någon av beteckningarna Ca och Ce samt något av lönegradsnumren 25, 29 och 37, därest han förordnats att i egenskap av *chargé d'affaires* förestå beskickning å ort, där sändebud icke är stadigvarande placerat, med 2 000 kronor för år.

Bidrag för — — — 6 000 kronor.

Ersättning för hållande av bil — — — 500 kronor.

Ersättning för bilresor — — — stationering utomlands.

Förflyttningsbidrag utgår till beskickningssekreterare, andre sekreterare och vice konsul i lönegrad Ca eller Ce 25 samt till tjänsteman vid utrikesförvaltningen, vars lönegrad antingen har någon av beteckningarna Ca och Ce samt något av lönegradsnumren 29 och 37 eller ock har någon av beteckningarna Co och Cs samt något av lönegradsnumren 15, 17 och 19, samt till försvarsattaché och biträdande försvarsattaché, allt under förutsättning att tjänstemannen för att tillträda honom meddelat förordnande att tjänstgöra utomlands eller för att med frånträdande av sådant förordnande tjänstgöra inom riket nödgas flytta från ort till annan, med ett belopp, som motsvarar lön ävensom i förekommande fall ortstillägg, barnbidrag, utomeuropeiskt tillägg och *chargé d'affairestillägg* under en månad vid den befattning, som tillträdes, dock högst 3 500 kronor. *Förflyttningsbidrag* utgår även till attaché, som är familjeförsörjare, så framt han förklarats slutligt antagen för fortsatt tjänstgöring inom utrikesförvaltningen.

Språktillägg utgår till kanslist vid utrikesförvaltningen, vars lönegrad har någon av beteckningarna Ca och Ce samt något av lönegradsnumren 17, 19 och 21, med 1 000 kronor för år, under förutsättning att tjänsten med hänsyn till språkförhållandena i det land, där han är stationerad, påkallar användande i större utsträckning av annat språk än de skandinaviska, engelska, franska eller tyska språken, att tjänstemannen visar sig besitta god färdighet i det ifrågavarande språket samt att Kungl. Maj:t, på framställning av chefen för vederbörande beskickning, prövar skäligt, att sådant tillägg må utgå.

b) *Ortstillägg, barnbidrag* — — — utom verksamhetsområdet.

c) I fråga — — — förhöjda tilläggsförmåner.

Vid tillämpningen — — — egen tjänst.

Försvaret.

1. I stället — — — flera ledighetsperioder.

Bestämmelserna i — — — sagda löneklass.

2. Till sådan tjänsteman i högst lönegraden Ma eller Me 14 vid flottan eller flygvapnet, som under sjötjänstgöring omhänderhar annan uppbörd än penninguppbörd, utgår särskild ersättning med 50 öre för dag.

3. Cheferna för — — — år räknat.

Under sjötjänstgöring — — — Kungl. Maj:t.

4. Vid tillträdande — — — 75 kronor.

I fråga — — — särskilt stadgas.

Läroverk m. fl. läroanstalter. Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.

Ersättning enligt allmänna resereglementet må ej, med mindre Kungl. Maj:t för visst fall därom förordnar, utgå till lärare i anledning av att han tillika helt eller delvis uppehåller lärarbefattning vid annan här avsedd läroanstalt.

Folkskolinspektionen.

Lantbruksattachéerna.

Flyinge hingstdepå och stuteri. Strömsholms hingstdepå.

Provinsiälläkarstaten.

Länsstyrelserna.

Statens affärsdrivande verk.

35 §.

Lönstillägg vid vissa slag av tjänstgöring.

2 mom. Sjöstillägg m. m.

Försvaret.

1. Beställningshavare äger — — — Kungl. Maj:t.

1	2	3	4	5
Beställningshavare tillhörande lönegrad (tjänstbarhetsklass)	Sjöstillägg för dag vid tjänstgöring			
	å annat fartyg än undervattensbåt		å undervattensbåt	
	beställningshavare i allmänhet, kronor	vissa yrkesmän, kronor	beställningshavare i allmänhet, kronor	vissa yrkesmän, kronor
<i>Militära beställningshavare.</i>				
Me, Mg 10 och 11.....	2: 50	2: 75	6: 25	6: 50
Ma, Me 14.....	3: —	3: 25	7: 50	7: 75
» » 16.....	3: 50	4: —	8: 75	9: 25
<i>Civilmilitära beställningshavare.</i>				

Anm. De i kolumnerna 3 och 5 i tabellen för vissa yrkesmän angivna beloppen skola tillämpas, i fråga om lönegraderna Mha 2, Mg 10, Me 10 och 11 samt Ma och Me 14: för hovmästare, kock, eldare, torpedhantverkare eller telehantverkare; samt i fråga — — — kommenderad radiomästare.

I förestående tabell — — — i undervattensläge.

Härutöver skall — — — b) sagts.

Vad ovan — — — beteckningen Md.

2. I fråga — — — klass sjöman.

3. Sjötillägg utgår — — — eller elevtillägg.

4. Erforderliga föreskrifter — — — vederbörande myndighet.

5. I fråga — — — därom förordnar.

6. Angående ersättning — — — därom förordnar.

Tullverket.

Lots- och fyrstaten.

Statens affärsdrivande verk.

3 mom. Flygtillägg m. m.

Försvaret.

1. Beställningshavare, som — — — månad räknat:

Beställningshavare, tillhörande lönegrad	Flygtillägg i befattning såsom							
	flyg- förare, kronor	flyg- spanare, kronor	prov- flygare, kronor	kontrollflygare		flyg- signa- list, kronor	färd- mekani- ker, kronor	meteo- rolog, kronor
				flyg- förare, kronor	övriga, kronor			
Mha 1 och 2, Me, Mg 10 och 11, Ma, Me 14	270	—	480	—	—	270	240	—
Ma, Me 16, Ma 19 (fanjunkare)	330	330	480	—	—	330	300	—

2. Flygtjänstgöring skall — — — för flygvapnet.

3. Flygförare, som — — — månad räknat.

4. *Elevtillägg* utgår — — — till flygspanare.

5. Flygtillägg, flyglärartillägg — — — intet tillägg.

6. Har beställningshavare — — — ett år.

Beställningshavare, som — — — ett år.

7. Därest beställningshavare — — — fortsatt flygtjänstgöring.

8. Beställningshavare, vilken — — — Kungl. Maj:t.

9. Beställningshavare, som — — — följande belopp:

Därest militär — — — 2 år.

10. För beställningshavare — — — beteckningen Ma.

11. Erforderliga föreskrifter — — — vederbörande myndighet.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. Rikets allmänna kartverk.

Angående flygtraktamente till tjänsteman vid Sveriges meteorologiska institut, vilken deltagar i meteorologiska observationsflygningar, samt lönetillägg till tjänsteman, vilken tjänstgör vid rikets allmänna kartverks flygfotografering, gäller vad Kungl. Maj:t därom förordnar.

39 §.

Tjänstedräkt och tjänstetecken m. m.

B. Särskilda bestämmelser.

Försvaret.

1. För militära — — — nedan sägs.
2. Innehavare av — — — centrala förvaltningsmyndighet.

I vad — — — Kungl. Maj:t.

3. *Beställningshavare tillhörande någon av lönegraderna Ma, Me och Mg 10 samt Ma och Me 11, fältflygare tillhörande någon av lönegraderna Me 14 och Me 16 ävensom hjälptekniker vid flygvapnet* må såsom lån erhålla beklädning och övrig för tjänsten erforderlig utrustning. I den mån fråga icke är om persedlar, vilka enligt punkt 4 a) här nedan må utan ersättning utlånas till ordinarie beställningshavare, skall vederbörande härför månadsvis i efterskott erlägga *ersättning* med belopp, som fastställs av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av vederbörande centrala förvaltningsmyndighet. Ersättningen skall i fråga om uniformspersedlar motsvara hälften av statsverkets beräknade självkostnad och beträffande övriga persedlar hela självkostnaden.

4. a) *Annan beställningshavare* — — — hörande utrustning.

I övrigt — — — viss tid.

b) Sådan under — — — uppburit ekiperingshjälp.

c) För underhåll — — — prövas skäligt.

Rätt till — — — centrala förvaltningsmyndighet.

Läroverk m. fl. läroanstalter.

*Hushållningssällskapen. Skogsvårdsstyrelserna.**Länsstyrelserna.*

41 §.

Grundläggande bestämmelser om sjukvård.

B. Särskilda bestämmelser.

*Högsta domstolen. Regeringsrätten.**Försvaret.*

1. För innehavare — — — stycket sägs.

2. För innehavare av beställning med lönegradsbeteckningen Mha och för beställningshavare i lönegraden Mg 10, Me 10 eller Me 11 samt för fältflygare i lönegraden Me 14 eller Me 16 må rätten till fri sjukvård, om beställningshavaren vid anställningens upphörande är i behov därav, bibehållas så länge sjukdomen kvarstår, dock högst ett år efter anställningens upphörande.

3. Angående rätt — — — särskilt stadgas.

Universiteten och vissa högskolor.

Läroverk m. fl. läroanstalter.

Vid de — — — följande gälla.

Rektor vid högre kommunal skola, privatläroverk eller fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala, vid någon av nämnda läroanstalter anställd lärare, som tillhör avdragsgrupp 2 eller 3, samt rektor, ordinarie lärare eller extra ordinarie lärare vid sinnesslöskola eller epileptikerskola erhåller av stats-

medel ersättning för kostnad för läkarvård jämte läkemedel samt vid skada till följd av olycksfall i tjänsten, som medfört förlust eller nedsättning av arbetsförmågan, jämväl andra till arbetsförmågans höjande eller eljest till lindrande av menliga följder av olycksfallet nödiga hjälpmedel, allt i den omfattning och under de villkor, som i 1 mom. andra stycket, 2 och 3 mom. och i övrigt i detta kapitel stadgas eller av Kungl. Maj:t för särskilt fall bestämmas; dock endast i den mån sagda förmåner icke utgå enligt olycksfallsförsäkringslagens bestämmelser samt med iakttagande jämväl av vad här nedan särskilt stadgas.

Vid bestämmande — — — läkemedel mottagits.

Från det — — — av statsmedel.

Beslut om — — — av skolöverstyrelsen.

Hushållningssällskapen. Skogsvårdsstyrelserna.

Länsstyrelserna.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1953.